महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत आंबा, बोर, आवळा, डाळिंब व संत्रा या फळपिकांचे लागवडीमधील अंतर व कलमे/रोपांचे लागवडीचे सुधारित मापदंडाबाबत.

महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक - फळबाग -२०१५/प्र.क्र.७५/रोहयो-५.

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

वाचा:-

- १) शासन निर्णय क्र. मग्रारो-११/प्र.क्र.५८/रोहयो १० अ, दिनांक २९ जून, २०११
- २) शासन निर्णय क्र. मग्रारो-२०११/प्र.क्र.१३२/रोहयो १०अ, दिनांक २० जानेवारी, २०१२
- ३) शासन निर्णय क्र. मग्रारो-२०१३/प्र.क्र.११८/मग्रारो-१, दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१४
- ४) शासन निर्णय क्र. मग्रारो-२०१३/प्र.क्र.११८/ मग्रारो-१, दिनांक १९ जून, २०१४
- ५) संचालक फलोत्पादन यांचे पत्र क्र. जा.क्र. संफ/फलो-२मग्रारोहयो मापदंड/८९९/२०१६, दिनांक २१/०३/२०१६
- ६) संचालक फलोत्पादन यांचे अध्यक्षतेखाली संचालक कृषी विद्यापिट यांचे समावेत झालेल्या दि. २८-०९-२०१५ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त

प्रस्तावना:

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्यांच्या शेतावर ग्रामपंचायत तसेच कृषी विभागामार्फत फळबाग लागवड कार्यक्रम घेण्यास संदर्भ क्र. १ व २ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. फळबाग लागवड कार्यक्रमांतर्गत वेगवेगळी फळिपके घेण्यात येतात.

सदर प्रकरणी मा. मंत्री कृषी यांचे अध्यक्षतेखाली कृषी विभागाच्या आढावा सभेमध्ये मा. मंत्री महोदयांनी महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत १ लाख हेक्टर क्षेत्रावर फळबाग लागवड करण्याच्या सूचना दिल्या. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत फळिपकाच्या लागवडीसाठी, लागवडीमधील वेगवेगळया अंतराचा समावेश केलेला आहे. त्यांचा विचार करुन राज्यातील हवामान आणि जिमनीच्या मगदुराप्रमाणे एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत समावेश असलेल्या वेगवेगळया अंतरावरील फळिपकाची लागवड महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेमध्ये करण्याबाबत चर्चा झाली. त्यावर कृषी विद्यापिठाच्या शिफारसीनुसार ही लागवड करणे योग्य राहील असे ठरले. याबाबत राज्यातील सर्व कृषी विद्यापिठाच्या संशोधन संचालक व उद्यान विद्याप्रमुख यांची बैठक दि. २८/०९/२०१५ रोजी संचालक फलोत्पादन यांचे अध्यक्षतेखाली झाली.

कृषी विद्यापीठानी महाराष्ट्रातील हवामान व जिमनीच्या मगदुराप्रमाणे राज्यात आंबा, संत्रा, बोर, डाळिंब व आवळा या फळिपकांची वेगवेगळया अंतरावरील लागवडी किरता शिफारस केलेली आहे. सद्य:स्थितीत या फळिपकांच्या लागवडीमध्ये असलेले अंतर विचारात घेतले असता सदर अंतरामुळे २ झाडांमधील जास्तीची जागा अनेक वर्षे विनावापर पडून राहते. लागवडी नंतर सुरुवातीच्या ५ ते ७ वर्षाच्या कालावधीत या जागेचा पुर्णपणे वापर होत नाही, तसेच झाडांची संख्या कमी असल्याने हेक्टरी उत्पादन देखील कमी होते. त्यामुळे शेतकऱ्यास आर्थिक फायदा त्याप्रमाणात होत नाही. कृषी विद्यापिठांनी शिफारस केल्यानुसार कमी अंतरावर लागवड केल्यास झाडांच्या संख्येत वाढ तसेच हेक्टरी उत्पादनात वाढ होऊन लाभार्थ्याचे जीवनमान उंचावण्यास मदत होणार आहे. कृषी विद्यापिठाकडून फळिपकिनिहाय आलेल्या वेगवेगळ्या अंतरावरील शिफारसींचा विचार करुन व सध्या प्रचित रासायनिक खते, किटकनाशके, शेणखत व कलमा रोपांचे सुधारित दर गृहित धरुन आर्थिक मापदंड तयार करण्यात आले आहेत.

आंबा, बोर, आवळा, डाळिंब व संत्रा या फळिपकांचे लागवडीमधील अंतर व कलमे / रोपांचे लागवडीचे सुधारित मापदंड निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत राज्यात फळबाग लागवडीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर राबविण्याचे प्रस्तावित असल्याने शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत आंबा, बोर, आवळा, डाळिंब व संत्रा या फळिपकांमधील अंतरास तसेच कलमे / रोपांचे लागवडीचे प्रती हेक्टरी आर्थिक सुधारित मापदंडास मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार आंबा, बोर, आवळा, डाळिंब व संत्रा या फळिपकांची वेगवेगळ्या अंतरावरील लागवड व त्यानुसार निर्धारित करण्यात आलेले आर्थिक मापदंड खालीलप्रमाणे राहतील-:

9. <u>आंबा</u>: - महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत आंबा फळिपकासाठी 90×90 मी.अंतरावरील लागवडीस राज्यामध्ये मान्यता आहे. परंतु, एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत 90×90 मी, $9 \times$

फळपिकाकरिता १० X १० मी. व ५ X ५ मी. अंतरावरील लागवडीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

- **२. <u>बोर</u>**:- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना या योजनांमध्ये बोर या रोपासाठी ७ ४ ७ मी. व ५ ४ ५ मी. अंतरावरील लागवडीस अनुदान देण्यात येते. परंतु, एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत ६ ४ ६ मी, ५ ४ ५ मी व ४ ४ ४ मी. अंतरावर लागवडीसाठी शिफारस केलेली आहे. यापैकी राज्यातील महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी यांनी शिफारस केल्यानुसार ६ ४ ६ मी. अंतरावरील बोर फळिपक लागवडीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- 3. <u>आवळा</u>:- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना या योजनांमध्ये राज्यांमध्ये ७ $\times$ ७ मी. अंतरावरील आवळा फळिपक लागवडीस अनुदान देण्यात येते. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत ६ $\times$ ६ मी., ४ $\times$ ५ मी. व ३ $\times$ ३ मी. अंतरानुसार अनुदान देण्यात येते. कृषी विद्यापीठानी केलेल्या शिफारशीनुसार आवळा रोपासाठी भारी जिमनीत $\times$ $\times$ $\times$ मी., मध्यम जिमनीत ७ $\times$ ७ मी., व हलक्या जिमनीत ६ $\times$ ६ मी. अंतरावरील लागवडीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- 8. <u>डाळिंब</u>: महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना या योजनांमध्ये डाळिंब कलमाच्या लागवडीसाठी ५ $\times$ ५ मी. अंतरावरील लागवडीस अनुदान देण्यांत येते. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत ५ $\times$ ५ मी, ५ $\times$ 8 मी, ५ $\times$ 8 मी, ५ $\times$ 7.५ मी, ४.५ $\times$ 8 मी व ४ $\times$ 3 मी. अंतरावरील लागवडीस अनुदान देण्यांत येते. महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी यांनी शिफारस केल्यानुसार राज्यात डाळिंब कलमासाठी ५ $\times$ 4 मी, ४.५ $\times$ 3 मी. अंतरावरील लागवडीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- **५. संत्रा**: महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना या योजनांमध्ये ६ ४ ६ मी. अंतरावरील संत्रा लागवडीला अनुदान देण्यांत येते. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत ६ ४ ६ मी, ५.४ ४ ५.४ मी, ५ ४ ५ मी, ५ ४ ४.५ मी, ४.५ ४ ४.५ मी व ४ ४ ५ मी. अंतरावरील लागवडीस अनुदान देण्यांत येते. राज्यातील कृषी विद्यापीठांनी केलेल्या शिफारशीनुसार संत्रा लागवडीच्या ६ ४ ३ मी. व ५.४ ४ ५.४ मी. अंतरावरील लागवडीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. त्याचप्रमाणे कृषी विद्यापीठाकडून फळिपकिनिहाय आलेल्या वेगवेगळ्या अंतरावरील शिफारशींचा विचार करुन व सध्या प्रचलित रासायिनक खते, किटकनाशके, शेणखत व कलमा रोपांचे सुधारित दर गृहीत धरुन, सोबत जोडलेल्या प्रपत्र १ ते ८ नुसार आंबा, बोर, आवळा, डाळिंब व संत्रा फळिपकाच्या लागवडीच्या प्रती हेक्टरी सुधारित मापदंडास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर मापदंड तयार करताना मजूरी दर रु. १८१/- प्रति दिन गृहीत धरण्यात आलेला आहे. तथापि, राज्यात दि. १/०४/२०१६ पासून मजुरीचा दर रु. १९२/- प्रति दिन निश्चित करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे रु. १९२/- या दरानुसार आर्थिक मापदंड संचालक फलोत्पादन यांनी निश्चित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

त्याचप्रमाणे मग्रारोहयो अंतर्गत केंद्र शासन उपरोक्त मजूरीचे दर सुधारीत करील. त्यावेळी सुधारीत मजूरी दरानुसार अंदाजपत्रके सुधारीत करावीत. मात्र राज्य शासनाचे आदेश असल्याशिवाय कोणत्याही परिस्थितीत सामग्रीच्या दरात वाढ करु नये. तसेच ज्या कालावधीपासून मजूरी दर लागू केला असेल तोच कालावधी विचारात घ्यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०९१२१३५५०६२७१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. पुरुषोत्तम भापकर) सचिव (रोहयो)

प्रति,

- १. मा. राज्यपालांचे सचिव.
- २. मा. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
- ३. मा मंत्री (रोहयो) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
- ४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे स्वीय सहायक,
- ५. प्रधान सचिव (रोहयो), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
- ६. प्रधान सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
- ७. सर्व विभागीय आयुक्त,

- ८. आयुक्त, (कृषी) महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ९. सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
- १०. संचालक, फलोत्पादन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- १२. सर्व विशेष कार्यकारी अधिकारी व उप विकास आयुक्त (रोहयो)
- १३. सर्व उपजिल्हाधिकारी (रोहयो)
- १४. मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग (स्थानिक स्तर), पुणे
- १५. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- १६. सर्व उपसचिव/ अपर सचिव/कक्ष अधिकारी, (मग्रारोहयो) नियोजन विभाग, मंत्रालय.
- १७. निवड नस्ती, कार्यासन रोहयो-५, नियोजन विभाग, मंत्रालय.

परिशिष्ट २

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजना अंतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या शेतावर घन फळझाड लागवडीसाठी फळिपकिनिहाय प्रती हेक्टरी खर्चाची प्रमाणके

의 위	बाब		) हक्टरा	· 🐴		वध	पहाल			ol	वर्ष दुसरे					वर्ष	वर्ष तिसरे	वर्ष तिसरे	वर्ष तिसरे	वर्ष तिसरे एकण
			_	<u>a</u>	मजुरी	सामुग्री	एकृण	श्रमीक	मजरी	सामर्था	no.ai	10	1		\$		A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A		
0	υ υ	u	,	`		,		P	T	6	1	अमीक दिन	4	6	-	IKE DAY	-	IK P. II.	No. of the state o	रानुमा रक्षा श्रमीक दिन
' '		40	0	1	٦	a	6	ā	,0	80	28			20		88	28	24	24	200
-0	आबा कलम	4 X 4	800		54800	6008bh	996366	300	გგიგგ	Spoob	इ८७१८	Sob dos		ροογρ	o,	62086 ho	-	ьсояь	9γος9 35οξε 9ογ 9ο	98029 3505E 904 904098 IN
N	डाळींब कलमे	8 X 9.8	080		88620	83248	\$6082b	800	24380	२२८२८			4	ξ ξ	28834	+	70h0¢	EXOXX ZONOC	neb troks /ohoc	2040/ XXXX 934 936000
w	संत्रा कलमे	د × ع	444	_	53/63	7530X	DENAGO	2112	כיורר	loloon .	+	1			1	+				(A) Ao (o)
	संना क्या	7 V C A	1	+	44074	20450	Lehon	25.0	えん人なひ	७७२६	82882	६५५	-	50294	-	8607 8		8607	\$\$272 8602	698 36238 994
0	त्रा कलम	8.8 × 8.8	784	-	भू ३७५७ १	24328	62050	११९	23826	8230	92450	۰ ۹۰۶		00676	<u> </u>	o yoq2		Shoh	५०१२ २३११२	9050 90398 900 90398
2	आवळा कलमे	3 X 3	500	-	58888	98284	£3490	284	2878b	0708	cc876	2		0/886		+	Vieto	2660	Vieto 88030	Cutto 9993
വ	आवळा कलमे	\ X \		-	2002	00000	Calcain								1	+	+	0 3 3 7	13-4-4	1,14
	1 2	2 \ 2	2	-	なならんな	ohb8h	इग्टन	£26	90399	२३२५	28326	2 40		12	१९५५	५५ २६००		२६००	२६०० १२५५५	१५ भभभद्र ००३५
Q	AIX XIA		ohb	-																

मिन्स्यालक संघालक , फलोत्पदिन

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ५

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयक्तीक लाभार्घ्याच्या शेतावर सलग लागवडीसाठी फळिपकिनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

	फळापकाच नाव - आबा कलम									러	सत्यमें संख्या पत्नी हेर्सन्से ५००	1	‡ C>>	(HE		F	1
			वर्ष पहीले	বী			ם	वर्ष दुसरे			वर्ष	वर्ष तिसरे			>		एकुण
라	<u>a</u>	मजुरी	सामुग्री	एकूण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	एकूण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	एकूण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री		एकूण
٩	Z.	w	oc	عر	æ	6	2	م	જ	99	ಳ	93	% %	96	9£		910
अ)	लागवडीपूर्व कामे														,		
م	जमीन तथार करणे	0850	~~۷~~ 000	0880	80	0	0	0	0	0	0		0	0000	)	_	100303-
N	खड्डे खोदणे, आकार १ X १ X १ मी एकूण खड्डे ४००	02886	0	02886	00	0	0	0	0	0	0	0 (	0 (	02886	0 0		o788b
w	काटेरी झाडांचे कुंपण	90280	9000	03266	80	0	0	0	0	0	0	0	0	03206	9000		03266
ब)	लागवड व संवर्धन कामे	0				0	4			0				0	0		0
م	माती व खत मिश्रणाने खड्डे भरणे शेणखत ६ टन, रासायनिक खत सु पर फॉस् पेट ८०० किग्रॅं, किटकनाशकाची मुक टी ४० किग्रॅंम (फोरेट)	o 8 දිම	00865	08328	88	0	0	0	0	0	0	0	0	୦୫୯୭	00852		32580
N	कलमे लागवड करणे , किं मत ५० प्रती रोप संख्या ४००	0850	20000	०४८०८	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0850	20000	41	08202
w	नांग्या भरणे	0	0	0	0	820	600	9328	∞c	0	0	0	0	820	800		82£P
∝	खते देणे	३६२०	8608	6557	νo	38,20	8628	92238	20	38,20	93/29	6886b	ಳ	90280	28,395	س.	३८५०२
ۍ	आंतर मशागत करणे	555k	0	አ ራክጸ	२५	5 የት የ	0	6424	રુ	6424	0	५५५४	25	93404	0	م	93404
m	पीक संरक्षण	२७१५	900	१९७५	ρβ	২७१५	900	२८१५	ьb	2094	900	२८१५	ьь	5862	300	$\sqrt{}$	5887
6	पाणी देणे	०४८७	900	०४६७	80	0850	900	0880	80	0850	900	0880	80	29020	300	N	২২০২০
0	इतर संकिर्ण	9690	0	0676	qo	γογ	0	१०५	ۍ	γογ	0	१०५	ع	38,20	0		०८३६
-	एकूण	00833	908bh	996300	300	१९७२९	86006	58083	909	40004	620%b	33028	hob	ጸጋካ 38৬৮ጋ৮	C8840	9	386676

भिरिड्योक्त । संचालक , फलोत्पादन

कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे ५

कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे ५

P		^	6	-m	عد	oc	w	رد د	0	ब	211			ω	T	9	
1	एकूण		-	_					के के ब ्रं म		₩	· 요	교	अ)	٥	6.	İ
By wines market we have the second of the se		इतर संकिर्ण	पाणी देणे	पीक संरक्षण	आंतर मशागत करणे	खतं देणे	नांग्या भरणे	कलमे लागवड करणे, किं मत ३० प्रती रोप संख्या ७४०	माती व खत मिश्रणाने खड्डे भरणे , शेणखत २.७७ टन, रासायनिक खत सुपर फॉप्पेट ३७० किप्रॅ, किटकनाशकाची भुकटी १८.५	लागवड व संवर्धन कामे	काटेरी झाडांचे कुंपण	खड्डे खोदणे,आकार ०.६० X ०.६० X ०.६० मी एकूण खड्डे ७४०	जमीन तयार करणे	लागवडीपूर्व कामे	J.	<u>a</u>	
-	88626	৽১১৮	0520	१९२०	90480	०३७५	0	६७२०	०८०३	0	99420	83306	05,20		w	मजुरी	
	83268	0	900	200	900	80606	0	२२२००	१३५८६		goo.	0	0		∝	सामुग्री	वृष
	EboR Eb	०५१०	0900	२१२०	90880	83256	0	२८१२०	4728b		92920	૧૭६६४	0230		ۍ	एकूण	वर्ष पहाल
	808	90	90	90	ትት	30	0	34	₹		ç _o	९२	80		ς.	क्षेमीक	
	24380	9690	o\$8h	9690	4488	оѐЯҺ	१०५	0	0	0	0	0	0	i dile	0	मजुरी	
	२२८२८	0	ook	200	900	20505	२२२०	0	0		0	0	0		2	सामुग्री	वष
	73678	9690	५५३०	9990	१०००५५	२५६३८	३१२५	0	٥		0	0	0		م	एकूण	वर्ष दुसरे
	0%b	qo	30	op	44	30	£	0	0		0	0	0		90	श्रमीक दिन	
200	PER8 2	9690	4830	9690	१९५५	५४३०	0	0	0	0	0	0	0		PP	मजुरी	
	20ho2	0	900	200	0	20206	0	0	٥		٥	0	٥		92	सामुग्री	वृष
	£8888	9290	५५३०	2090	११५१	24836	0	0	0		0	٥	0		qş	एकूण	वर्ष तिसरे
	934	qo	30	90	ትት	90	0	0	0		0	0	0		88	श्रमीक दिन	
	26 20Cb	0844	08476	0844	3080o	o&\$\$\$0	१०५	5020	0263		99450	83306	05,20		ag e	मजुरी	
:	ho262	0	300	ξoo	200	५०५२०	২২২০	২২২০০	१३५६५		\$00	0	0		36	सामुग्री	7
	8260b2	0844	08226	6,980	३०६७०	086613	\$924	२८९२०	4728b		95950	83306	0230		96	एकूण	एकूण
1-1	673	30	900	30	436	Şo	ی	썇	\$4 43 43 43 43 43 43 43 43 43 43 43 43 43		ç _o	23	% %	=1	26	अमी देन	

्रिस्टिएकेश संचालक , फलोत्पादन कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य पुणे हेक्टरी ७४० (अंत

करुमे संख्या प्रती हेक्टरी ७४०

(अंतर ४.५ x ३ मीटर)

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वेयक्तीक लाभार्ध्याच्या शेतावर सलग लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

फळिपकाचे नाव - डाळींब कलमे

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयक्तीक लाभाध्यांच्या शेतावर सलग फळझाड लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

			5	वष पहाल			चु	दुसर्			वर्षे तिसरे	म्म				एकुण	
अ :म	ৰাৰ	मजुरी	सामुग्री	ம்कீற்	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	ம்கீம்	श्रमीक दिन	मजुदी	सामुग्री	त्कृण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	កេត្តបា	अमीक दिन
σ-	2	m,	20	5"	w	9	7	~	90	44	45	43	25	46	36	96	26
अ)	लागवडीपूर्व कामे					V (5)											
6	जमीन तयार करणे	0886	500	0836	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0884	300	0836	30
~	खड्डे खोदणे, आकार १४९४ भी एकूण खड्डे ५५५	70826	o	20£2b	23	0	0	0	0	0	0	0	0	70826	0	70£2b	23
tts-	काटेरी झाडांचे कुंपण	9206	9006	03766	6.0	0	0	0	0	0	0	0	0	03706	дооб	03766	°5
(৩	लागवड व संवर्धन कामे	0				0				0				0	0	0	0
6	माती व खत मिश्रणाने खडु भरणे , शेणखत ३.० टन, रासायनिक खत सुपर फॉस्पेट ४०० किम्रं, किटकनाशकाची भुकटी २० किम्रॅ म(फोरेट)	08දිනි	43500	08702	0%	0	0	0	0	0	٥	٥	0	0.8 2.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9.8 9	93500	08702	°
c	कलमे लागवङ करणे , किं मत ४० प्रती रोप संख्या ५५५	08දිම	55500	08862	0,8	0	0	0	0	0	0	0	0	08දිම	33300	08862	0%
20	नांग्या भरणे	0	0	0	0	2886	3500	783£	2	0	0	0	0	2886	3300	2836	>
5	खते देणे	08දම	2285	2දග\$	08	0820	3008	36226	0%	0820	8380	80086	0%	29920	25886	28338	930
w	आंतर मशागत करणे	35,20	600	8550	30	9830	0	3830	50	3830	0	०८५६	30	93206	600	03866	63
9	पीक संरक्षण	0676	940	9980	οЬ	0626	ohb	0356	оь	0676	940	9880	90	0È8h	048	0774	30
V	पाणी देणे	0860	800	08,30	0%	08と0	008	0836	08	0820	800	୦ጹ'3ର	0%	54850	9300	७ ८४८८	930
0	इतर संकिर्ण	hod	0	409	5"	409	0	hoò	5	hob	0	hod	5	२७१५	0	२७१५	2,
	ក្រុស្នាបា	83763	78308	624806	કેમકે	222६३	3200	38868	443	h620è	8602	५८७७२	ክሁሁ	608306	20834	6 83386	484

(अरह्यक्र) संचालक, फलोत्पादन

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ५

महात्मा गांथी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयक्तीक लग्माथ्यांच्या शेतावर 'सलग फळझाड लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

			वष पहाल	महाल			र्च	वष दुसर			चु	वर्ष तिसरे			নিক্টন	Б	
ঞ ভ	बाब	मजेरी	सामुग्री	एकूण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	एकूण	अमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	নিক্টা	भ्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	নেক্টুন	अमीक दिन
ъ	~	œ	00	3"	w	9	7	0	90	66	42	43	20	26	36	9)6	6
अ)	लागवडीपूर्व कामे															2	2
6	जमीन तयार करणे	oè8h	500	0634	30	0	0	0	0	0	0	0	0	4830	300	4630	30
cr	खड्डे खोदणे, आकार १ ४ १४१मी एकूण खड्डे ३४२	දිංදිග	0	උ 030	<i>C</i> %	0	0	0	0	0	0	0	0	දංදුම	. 0	5036	200
cr	काटेरी झाडांचे कुंपण	03706	9000	03766	03	0	0	0	0	0	0	0	0	90250	9000	03766	တိ
ৰ)	लागवङ व संवर्धन कामे	0				0		- II		0		1		0	0	0	٥
σ	माती व खत मिश्रणाने खड़े भरणे , शेणखत १.७ टन, रासायनिक खत सुपर फॉस्पेट २४६ किम्रॅ, किटकनाशकाची भुकटी १२ कि ग्रॅम (फोरेट)	ჩ ბჩ8	085၈	43859	5%	0	0	0	0	0	٥	0	0	5 258	၀႘ ်ရှ	53826	25
cr	कलमे लागवङ करणे , कि मत ४० प्रती रोप संख्या ३४२	0820	07386	०८५०८	0%	0	0	0	0	0	o	0	0	୦୫୯୭	02386	२०६२०	° ×
ra,	नांग्या भरणे	0	0	0	0	385	0386	১১৯৮	c	0	0	0	0	38.2	9350	১১၈৮	~
20	खते देणे	୦୫୯୭	ક્ષમિક	8897	0%	2068	2430	2534	0%	08と0	2338	८०४५५	0%	22506	3807	82838	930
5	आंतर मशागत करणे	35,30	600	0258	50	3830	0	35,70	90	3830	0	3830	જ	9206	500	99860	မိ
w	पीक संरक्षण	0676	940	0386	90	0676	оћь	9850	96	0626	ођь	9850	оь	0884	oh8	0774	30
9	पाणी देणे	ક્ષેત્રવ	300	১৮ ০৪	25	१८५४	300	508	25	ክ ት ት ት አ	300	১৮৩৪	2%	43404	800	50686	. <u>2</u>
V	इतर संकिर्ण	hob	0	hoò	5	৮০১	0	hoò	5	hob	0	hob	5	560%	0	१६०५	25
	एकूण	ดหละห	82675	62080	986	23876	8530	9476	403	90926	১৮০५	23442	900	४०३४४	33588	920643	%

(मेट्रिट्योट्ट्य) संघालक , फलोत्पादन कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ५

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगर हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयक्तीक लाभाध्यांच्या शेतावर सलग लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

			वर्ष	वर्ष पहीले			विष	दुसरे			वर्ष	वर्ष तिसरे				एकुण	
अ.भ	বার	मजुरी	सामुग्री	নিক্ট্ৰ	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री		श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	বিষ্ঠুল	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री		श्रमीक दिन
6	3	m	200	5	w	9	2	or	90	66	45	43	86	26	3	96	26
34)	लागवडी पूर्व कामे									- 							
6	जमीन तयार करणे	0884	300	0834	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0884	300	9530	30
c	खड्डे खोदणे, आकार 9X9X9 मी एकूण खड्डे २७७	23oh	0	7306	28	o	o	0	o	0	0	0	0	2304	0	2304	35
m.	काटेरी झाडांचे कुंपण	9206	9000	99286	ξo	0	0	o	0	0	0	0	0	9206	9000	99286	0,3
<u>d</u>	लागवड व संवधन कामे	0				0				0				0	0	0	0
σ	माती व खत मिश्रणाने खडु भरणे , शेणखत १.५ टन, रासायनिक खत सुपर फॉर पेट २०० किम्रॅ, किटकनाशकानी मुकटी १० किम्रॅ म (क्मेरेट)	7304	0073	73766	28	o	0	0	0	0	o	0	٥	7304	0023	93766	25
8	कलमे लागवड करणे , किं मत क ३५ प्रती कलम संख्या २७७	2304	4999	\$3986	25	0	0	o	0	0	0	0	0	23oh	११३१	\$3086	25
m	नांग्या भरणे	0	0	0	0	363	078	८ 8६७	~	0	0	0	0	383	078	4383	r
200	खते देणे	0626	9840	3560	90	9530	2800	०८५३	30	3830	8340	06/60	30	ohod	00017	୦५୭୭୮	40
5	आंतर मशागत करणे	7304	0	73oh	35	23oh	0	2304	25	2304	0	2304	25	80246	0	80246	87
w	पीक संरक्षण	0	0	0	0	0326	900	0386	9	9356	900	9359	9	8866	300	8898	86
9	पाणी देणे	2304	900	2364	35	3830	900	3030	30	3830	900	3030	30	70826	300	70326	73
2	इतर संकिर्ण	hob	0	hoò	5	hoò	0	606	5	hoò	0	hoò	5	5695	0	५७७५	46
	ជេស្តិតា	h 8È88	ትጽድኔት ትጽድጸጽ	08463	586	28286	0708	46833	८५	02886	0448	99030	9	03380	50205	CR4406	908

संचालक , फलोत्पादन कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे ५

कि लाभाथ्यांच्या श्रोतावर सलग लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी		ो संख्या प्रती हेक्टरी १५० (अंतर ८ x ८ मीटर) भारी जमीनी साठी
ार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयः	आर्थिक मापदंड	कलमे
महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगा		फळपिकाचे नाव - आवळा कलमे

ğ	फळपिकाचे नाव - आवळा कलमे								कलमे	संख्या प्र	ती हेक्टर्	) ०५० (	अंतर ८	x भीट	र) भारी	संख्या प्रती हेक्टरी १५० (अंतर ८ 🗙 ८ मीटर) भारी जमीनी साठी	_
			वर्ष पहीले	ग्हीले			वि	दुसर			वर्ष	वर्ष तिसरे				एकूण	
ਲ ਲ	बाब	मजुरी	सामुग्री	nФì	अमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	ழ்த்ய	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	प्टूर्कण	श्रमीक दिन	मजुरी	सामुग्री	एकूण	श्रमीक दिन
6	3	CC+	>0	5-	w	9	V	or	оь	99	45	43	26	25	₩ ₩	96	26
ন্ত	) लागवडी पूर्व कामे							Tiese									
6	जमीन तयार करणे	०६८५	500	o£3h	30	0	0	0	0	0	0	o	0	0886	300	4630	30
~ ~	खड़े खोदणे, आकार १X१X१ मी एकूण खड़े १५०	२७०५	0	გხმგ	⁶ bb	0	0	0	0	0	0	0	0	১৮৩১	0	১৮৩১	, pp
m		9206	9000	03766	6,0	0	0	0	0	0	0	0	0	03706	9000	03766	03
ভ	) लागवड व संवर्धन कामे	0		(c)		0				0		ý.		0	0	0	0
6	माती व खत मिश्रणाने खड्डे भरणे , शेणखत १.५ टन, रासायनिक खत सुपर फॉर पेट २०० किग्रॅ, किटकनाशकाची भुकटी १० किग्रॅ म (फोरेट)	१७७५	0073	hьнъ	44	0	0	0	0	0	0	0	٥	5505	0073	რ ხრბ	<i>5</i>
~	कलमे लागवड करणे , किं मत ३५ प्रती रोप संख्या १५०	5694	০৯১৯	१३४०	44	0	0	0	0	0	0	0	0	१७७५	০৯১५	৸ঽঌঀ	56
w	<u>नांग्य</u>	0	0	0	0	383	તેરત	977	8	0	0	0	0	38.2	५२५	g22	~
>>	खते देणे	0676	007	9835	90	રાષ્ટ્ર	98,00	৸৮ই৪	44	રાષ્ટ્ર	9085	հեեհ	bЬ	08දුම	0078	08026	0%
5		રહવત	0	રાહવત	44	રાહવત	0	১৮৩১	44	રાઉવત	0	રાષ્ટ્ર	hЬ	አ ጸ৮ን	0	5867	58
ω	-	0	0	0	0	9356	900	9356	0	9256	900	<u> </u>	6	৪৫५८	300	8898	86
ඉ		38.30	900	30%	જ	১৮৩১	доо	4675	94	५७७५	900	5675	94	০১০১	300	०५६०	40
V	इतर संकिर्ण	\$85	0	£84	m	દેશ્વર્મ	0	È8h	cr	È8h	0	è84	c>	१६२९	0	8536	0
	ழ்த்ய	33433	ইএইএ৯ ০৮৮৪৮	දිබදිබයි	£26	06 206	५३३५	64583	25	५५५१	9500	१५५५०	£	મેકેકેકેમ	१७०१५	00820	484
श्रं ऑफ	टिप - शेणखत, रासायनिक खते, किटकनाशके इत्यादीचे दर सध्याच्या प्रचलित दरानुसार घरलेले आहेत. शेणखत रु. ३ प्रति किलो, रासायनिक खत एस.एस.पी - रु. ४०० प्रति ५० किलो किलो, युरिया रु. २८४ प्रति ५० किलो, म्युरेट ऑफ पोर्टेश रु ८४३ प्रति ५० किलो किटकनाशक - फोरेट रु. ७० प्रति किलो	इत्यादीचे द शक - फोरे	र सध्याच्या रेट रु. ७०	. प्रचल्कित द _े प्रति किलो	दरानुसार ध ग्रे	ग्रस्केले आहेत.	शेणखत र	ह. ३ प्रति वि	हलो, रासाचा	नक खत ए	म.एस.पी -	€. 800	प्रति ५० कि	में किलों, र	गुरवा रू. २	८४ प्रति ५० वि	ल्लो, म्युरेट

(अस्तिक्ष्म) संचालक , फलोत्पादन कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ५

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळझाड लागवड कार्यक्रम अंतर्गत वैयक्तीक लाभार्थ्याच्या शेतावर सलग लागवडीसाठी फळपिकनिहाय प्रती हेक्टरी आर्थिक मापदंड

३ झाडा ३ कि म ४ नांग्या ५ खते ६ आंत १ पाणी									र भूती श	के अस स	ब) ला		र खुड़े एकूण	9	अ) ला	q	원 광		फळिपक
नाग्या भरणे खते देणे आंतर मशागत करणे पीक संरक्षण पाणी देणे इतर संकिर्ण	या भरणे देणे तेरा भशागत करणे संरक्षण	या भरणे विषे तिर मशागत करणे इ संरक्षण	या भरणे देणे तर मशागत करणे	या भरणे देणे तर मशागत करणे	या भरणे	या भरणे		झाडांचे रुपांतर करणे . सामुग्री किं मत संख्या २७७ रु. ७ प्रती काडी	कलमे लागवड करणे , किं मत १५ प्रती रोप संख्या २७७	माती व खत मिश्रणाने खड्डे भरणे शेणखत १.५ टन, रासायनिक खत सुपर फॉस्पेट २०० किग्रॅं,किटकनाशका ची मुकटी १०	लागवंड व संवधन कामे	काटेरी झाडांचे कुंपण	खड्डे खोदणे, आकार १ ४१ ४१मी एकूण खड्डे २७७	जमीन तयार करणे	लागवडीपूर्व कामे		ৰাৰ		फळिपकाचे नाव -बोर रोपे
	γογ	7304	Pos	2040	7304	9690	0	0	7304	7304	0	90280	7306	4830		w	मजुरी		
	0	900	op.		0	2962	0	0	4468	\$200	No.	qooo	0	200		∝	सामुग्री	वर्ष पहीले	24
00000	γoγ	7365	264	7040	7304	३९९२	0	0	९२२३	23266		99280	7304	५६३०		у	एकूण	हीले	
O C	_	2	عر		٥/	90	0	0	25	35		60	32	30		η, C	श्रमीक दिन		
2828b	१०५	36,20	hod	7040	/304/	5094	382	8866	0	0	0	0	0	0		0	मजुरी		
9999	0	900	ooh	9	0	SP98	०८४	१६३९	0	0		0	0	0		2	सामुग्री	वर्ष	
22020	408	3020	hooh	3040	/ 300	9389	922	\$003	0	0		0	0	0		مر	एकूण	वर्ष दुसरे	
ລ	2	₽,	عد	20	2/	γp	N	9	0	0		0	0	0		90	श्रमीक दिन		- 8
\$ \$\$\$	γογ	३६२०	hob	3060	1300)	२७१५	0	0	0	0	0	0	٥	0		99	मजुरी		
2428	0	900	900	c		८५७४	0	0	0	0		0	0	0		92	सामुग्री	वर्ष	संख्या
53676	γογ	3020	hoob	2206	1300)	୭୪୧୭	0	0	0	0		0	0	0		93	एकूण	वर्ष तिसरे	संख्या प्रती हेक्टरी २७७
(9	ۍ	२०	ح	20	٠,	94	0	0	0	0	N Bolt St	0	0	0	: 1	8b	श्रमीक दिन		री २७७
မ ~~ှ~~ ဝန်နှစ	२७१५	92306	२७१५	807Ph	01-100	0850	382	ЯЁЬЬ	7306	7304	0	0320b	7304	4830		γp	मजुरी		<u>(1)</u>
0503c	0	300	२५०	0	,	37366	820	9838	6444 6444	\$200	0	9000	0	200		36	सामुग्री		अंतर ६ 🗙 ६
९९९२२	२७१५	2032b	२९६५	802bb	0.55	32826	922	3003	९२२३	23266	0	99260	730h	५६३०		96	एकूण	एकूण	६ मीटर)
, 20%	949	73	γp	82	+	% %	ν.	9	22	25	0	60	25	30	11 15 11	2			

भियाके

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ५